

Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân

Jaartal + zaaknummer : 2025 / 2024-043933
Raadsvergadering d.d. : 18 december 2025 (lt Debat 4 december 2025)
Portefeuillehouder : P.L. Braaksma
Programma : (6) Iepenbiere romte
Programmaonderdeel : Verkeer/mobiliteit
Naam opsteller : J. Reitsma (E-mail: j.reitsma@noardeast-fryslan.nl)
Onderwerp : Ontwerp Parkear- en ferkears sirkulaasje programma binnenstêd Dokkum
Begrotingswijziging : Nee

Vorgesteld raadsbesluit

Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken over het Ontwerp Parkear- en ferkears sirkulaasje programma binnenstêd Dokkum (bijlage 2).

Inleiding

De binnenstad van Dokkum is een plek van en voor iedereen. Steeds meer mensen komen op bezoek: toeristen, dagjesmensen en shoppers. Dat levert steeds vaker de vraag op: hoe blijft Dokkum goed bereikbaar én gastvrij voor bezoekers, bewoners en ondernemers? We zoeken naar een goede balans. Daarom wordt ingezet op een toekomstbestendige, vitale, bereikbare en gastvrije binnenstad. Het gaat om het verdelen van de schaarse (openbare) ruimte in de binnenstad. Het voorliggende Ontwerp Parkear- en ferkears sirkulaasje programma binnenstêd Dokkum geeft hier richting aan.

Het bestaande verkeer- en parkeerbeleid is verouderd. De samenleving verandert in sneltreinvaart en brengt nieuwe uitdagingen met zich mee. Ook op het gebied van verkeer en parkeren. Tien jaar geleden was de e-bike nog nagenoeg een onbekend verschijnsel, en de binnenstad van Dokkum transformeert steeds meer van een 'place to buy' naar een 'place to be'.

In 2024 is het gemeentelijk mobiliteitsprogramma (GMP) vastgesteld. Dit omvat het mobiliteitsbeleid voor de gehele gemeente. Aangezien in en rond de binnenstad de mobiliteitsvraagstukken vaak complex zijn - de ruimte is schaars en er spelen vele belangen (bewoners, ondernemers, recreanten etc.) - is voor de binnenstad en invloedssfeer rondom als verdiepende uitwerking van het GMP dit omgevingsprogramma gemaakt.

Beoogd effect

Het realiseren van de in de omgevingsvisie geformuleerde mobiliteitsdoelstellingen: verkeersveiligheid, bereikbaarheid, leefbaarheid en duurzaamheid.

We willen de kwaliteit van de binnenstad van Dokkum opwaarderen van een 7 naar een 9. We gaan voor een levendige, historische en authentieke binnenstad. Een autoluwere binnenstad is onder andere nodig om dit te kunnen realiseren.

Argumenten

1.1 Het Parkear- en ferkears sirkulaasje programma binnenstêd Dokkum geeft invulling aan de mobiliteitsdoelen van de omgevingsvisie en GMP.

De raad heeft in de omgevingsvisie mobiliteitsdoelen vastgesteld, te weten dat we inzetten op het verder autoluw maken van de binnenstad en dat er goede aanlooproutes en goede bewegwijzering naar de randparkeerplaatsen zijn.

In het GMP staat opgenomen dat voor het centrumgebied van Dokkum een belangrijke mobiliteitsopgave ligt om de verblijfskwaliteit en de economische vitaliteit te verbeteren. Het centrum van Dokkum heeft daarbij een belangrijke functie voor zowel de inwoners van de gehele gemeente Noardeast-Fryslân als het toerisme. Dit programma geeft hier invulling aan.

1.2 Het Parkear- en ferkears sirkulaasje programma binnenstêd Dokkum is in lijn met de Binnenstadsvisie uit 2016.

Als gemeente Noardeast-Fryslân willen we de kwaliteit van de Dokkumer binnenstad verhogen van een 7 naar een 9! Deze ambitie staat in de Binnenstadsvisie uit 2016. Deze ambitie volgt uit de wens om het unieke karakter van de historische binnenstad te behouden én te versterken. In de Binnenstadsvisie zijn al voorstellen gedaan voor aanpassingen in de binnenstad. Zo moet het kernwinkelgebied meer worden ingericht op het winkelend publiek en minder op de aanwezigheid van de auto. Dit geldt ook voor de aanloopstraten naar het kernwinkelgebied. Hier is voldoende ruimte voor de voetganger en fietser nodig om op een veilige manier naar het kernwinkelgebied te lopen en te fietsen. Deze ambities zijn in dit programma meegenomen.

1.3 Doorgaand verkeer door de binnenstad wordt ontmoedigd.

Een belangrijke doelstelling is het autoluw maken van de binnenstad. De binnenstad moet bereikbaar blijven voor degene die daar een bestemming heeft, maar doorgaand verkeer moet zoveel als mogelijk voorkomen worden. Daarom worden maatregelen voorgesteld voor rijroutes door de binnenstad die doorgaand verkeer ontmoedigen.

1.4 Parkeren op de randparkeerplaatsen 'centreren' in plaats van 'spreiden'.

Als start voor dit proces is een startnotitie (Uitgangspuntendocument, bijlage 1) gemaakt. Dit Uitgangspuntendocument is informatief besproken met de gemeenteraad en vastgesteld door het College op 5 maart 2024. In het Uitgangspuntendocument is besloten om de toekomstige uitbreiding van het parkeren buiten de binnenstad te spreiden over de verschillende randparkeerplaatsen (De Helling +150, 't Panwurk +50 en De Harddraver +150). Ruimtelijk gezien zal dit de nodige consequenties hebben, met name als dit allemaal bovengronds gerealiseerd moet worden. Het gaat niet alleen om de ruimtelijke kwaliteit maar ook om de schaarse ruimte om überhaupt het aantal parkeerplaatsen te 'kunnen' realiseren. Daarom is het idee ontstaan om het parkeren meer te centreren in een parkeervoorziening onder het maaiveld/stadsgracht. Dit geeft wel technische en financiële uitdagingen maar daar staat tegenover dat geparkeerde auto's buiten het zicht komen en er ruimte wordt vrijgespeeld voor allerlei andere ruimtelijke ontwikkelingen rondom de binnenstad en de Noordelijke stadsentree kan zich veel beter ontplooien. Indien de parkeervoorziening ook nog onder de stadsgracht komt, kan de looproute naar het winkelhart van de binnenstad sterk verkort worden. Daarom zal er een verkenning plaatsvinden om de randparkeerplaatsen De Helling en 't Panwurk samen te voegen op de Panwurklocatie tot 1 grote parkeervoorziening onder het maaiveld/stadsgracht. Hiervoor wordt separaat een startnotitie gemaakt. Dit heeft wel als gevolg dat er geen sprake meer is van 'spreiding' van parkeren over de randparkeerplaatsen, maar meer 'centreren' op de Panwurklocatie. Deze beleidswijziging op het eerdere Uitgangspuntendocument (van maart 2024) is door het college aangepast in een collegebesluit van juli 2025.

1.5 Het programma is in samenwerking met de Werkgroep Binnenstad opgesteld.

Bij verkeer en parkeren in en rond de binnenstad spelen vele belangen (als bewoner, ondernemer, bezoeker). Deze belangen werden vertegenwoordigd door de Werkgroep Binnenstad. In de werkgroep zitten vertegenwoordigers van bewoners, winkeliers, horeca, vastgoed, cultuur, architectuur en historische verenigingen. Naast de leden van de werkgroep zelf, is ook een brede afvaardiging van de partijen in de werkgroep betrokken geweest om inzicht te krijgen in de kansen en kwesties voor parkeren en verkeer in de binnenstad.

De Werkgroep Binnenstad heeft een belangrijke adviesrol gehad bij het opstellen van het programma. Tijdens de diverse overleggen hebben zij hun beeld, ideeën en kennis over parkeren en verkeer in de binnenstad ingebracht. Daarbij is ook gekeken naar andere ontwikkelingen in en rond de binnenstad en het afwegen van kansen en kwesties bij het bepalen van de maatregelen. Uiteindelijk heeft dit ertoe geleid dat de inhoud van dit document in samenwerking met de Werkgroep Binnenstad is opgesteld.

1.6 Moasje Fytsestalling binnenstêd Dokkum.

In de raadsvergadering van 7 juli 2022 heeft de raad een motie ingediend om in 'beleid' en bij uitvoering ruim aandacht te geven aan de fietser en de mogelijkheden te onderzoeken voor extra fietsparkeerruimte in de binnenstad van Dokkum. Het fietsparkeren heeft een prominente plek gekregen in het programma.

Toetsing aan Omgevingsvisie

Het Parkeer- en ferkearssirkulaasjeprogramma binnenstad Dokkum geeft invulling aan doelen uit omgevingsvisie. De raad heeft in de omgevingsvisie mobiliteitsdoelen vastgesteld, te weten dat we inzetten op het verder autoluw maken van de binnenstad en dat er goede aanlooproutes en goede bewegwijzering naar de randparkeerplaatsen zijn.

Kanttekeningen en risico's

Technische en financiële haalbaarheid centrale parkeervoorziening Panwurklocatie moet nog worden aangetoond.

Momenteel wordt er een startnotitie gemaakt voor een technisch en financieel onderzoek naar de haalbaarheid van een centrale parkeervoorziening onder het maaiveld/stadsgracht. De resultaten van dit onderzoek moeten afgewacht worden. Op basis van dit onderzoek kan definitief besloten worden hoe het parkeren buiten de binnenstad (randparkeerplaatsen) wordt geregeld. Centreren of toch nog spreiden.

Er is onvoldoende budget beschikbaar voor de uitvoering.

Op basis van dit programma zal nog een uitvoeringsplan gemaakt worden. Een aantal onderdelen van dit programma brengen weinig kosten met zich mee en kunnen uit de reguliere beperkte budgetten betaald worden, maar voor de andere onderdelen en ambities zijn nog geen financiële middelen beschikbaar. Bij het opstellen van het uitvoeringsplan zullen de benodigde financiële middelen in kaart worden gebracht.

Financiën

Een aantal onderdelen van dit programma brengen weinig kosten met zich mee en kunnen uit reguliere beperkte budgetten betaald worden, maar voor de andere onderdelen en ambities zijn nog geen financiële middelen beschikbaar.

Vervolg en planning

De eerste stap is het opstellen van een uitvoeringsplan waarin de uit te voeren maatregelen staan beschreven met de benodigde financiële middelen. Dit plan wordt afgestemd op de/het geplande herinrichtingen/wegenonderhoud in de binnenstad. De planning is dat dit plan medio 2026 klaar is.

Het Parkear- en ferkearscirculaasjeprogramma is een omgevingsprogramma. Dit betekent dat het college bevoegd gezag is om dit vast te stellen en dat de raad wordt meegenomen door de mogelijkheid van het geven van wensen en bedenkingen.

Communicatie + Participatie

Voor het opstellen van dit programma is intensief samengewerkt met de Werkgroep Binnenstad. Zij hadden een zeer belangrijke adviesrol.

Bij de verdere uitwerking van de verschillende onderdelen en maatregelen uit dit programma, worden bewoners en belanghebbenden direct betrokken. Dit omdat de uitvoering van maatregelen (of het onderzoek daarna) directe impact heeft op de bereikbaarheid van woningen en voorzieningen en de leefbaarheid van de bewoners, gebruikers en bezoekers van de binnenstad.

Bijlagen

1. Uitgangspuntendocument Parkear- en ferkearscirculaasjeprogramma binnenstad Dokkum;
2. Parkear- en ferkearscirculaasjeprogramma binnenstad Dokkum.

Dokkum, 4 november 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noardeast-Fryslân,

de secretaris, H.J.C.M Verbunt MBA

de burgemeester, mr. J.G. Kramer

De raad van de gemeente Noardeast-Fryslân,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 november 2025;

gelet op het bepaalde in artikel 3.4 van de Omgevingswet;

Besluit:

Als wens en bedenking over het Ontwerp Parkeer- en ferkears sirkulaasje programma binnenstêd Dokkum kenbaar te maken dat:

- de raad vooralsnog niet wenst te kiezen voor het centreren van parkeerplaatsen op één (ondergrondse) locatie en het daarmee samenvoegen van de randparkeerplaatsen De Helling en 't Panwurk.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân in zijn openbare vergadering d.d. 18 december 2025.

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

mr. S.K. Dijkstra

mr. J.G. Kramer